

JÁN NOSKO
PRIMÁTOR MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Banská Bystrica, 23. január 2021

Vážené poslankyne, vážení poslanci Bansko bystrickej alternatívy,

so záujmom som si prečítał Vašu otvorenú výzvu, ktorú ste mi adresovali včera, dňa 22. januára 2021. Musím sa priznať, že v tomto náročnom období, v ktorom sa nachádzame a sme zaneprázdnení organizovaním skríningového testovania v Banskej Bystrici, som skôr očakával, že nám podáte pomocnú ruku a aktívne sa zapojíte do jeho príprav. Namiesto toho ste mi v piatok popoludní, v čase, keď sa všetky sily sústredčovali práve na zabezpečenie testovania, adresovali otvorenú výzvu a žiadate ma o odpoveď, ktorú Vám mám doručiť do 24 hodín...

Vyzývate ma k podpísaniu spoločného územia udržateľného mestského rozvoja (UMR), ktorý umožňuje čerpať európske štrukturálne a investičné fondy, spolu s mestom Zvolen, a to aj napriek tomu, že obe mestá majú nárok na vytvorenie samostatného UMR. Pritom disponujete informáciou, že doposiaľ som nedostal relevantnú odpoved' na to, prečo je mestu Banská Bystrica a mestu Zvolen bezprecedentne zamedzované vytvorenie samostatných území udržateľného mestského rozvoja, čím by obe mestá získali viac, a celý administratívny proces by bol jednoduchší. Dva samostatné UMR korešpondujú aj so zámerom Bansko bystrického samosprávneho kraja (BBSK) vytvoriť dva Strategicko-plánovacie regióny (SPR), pričom v jednom je Banská Bystrica spolu Breznom a v druhom Zvolen – Detva a Krupina. Sú to územia, pre ktoré sú v rámci PHRSR BBSK definované špecifické stratégie.

Prostredníctvom môjho druhého viceprimátora Milana Lichého, člena Vášho poslaneckého klubu, som Vám ponúkol možnosť otvorenej diskusie a osobného stretnutia, na ktorom by som Vám objasnil všetky argumenty týkajúce sa vytvárania politík UMR a jadrových sídel pre nové programovacie obdobie na roky 2021 až 2027. Bolo mi však povedané, že o stretnutie so mnou nemáte záujem. Mrzí ma to aj preto, že vo svojich politických vyjadreniach sa dožadujete práve otvorenej diskusie a z jej absencie viníte veľakrát mňa. Príprava a implementovanie Integrovanej územnej stratégie územia udržateľného mestského rozvoja Banská Bystrica je téma náročná, a je nemožné porozumieť jej zo dňa na deň. Je zjavné, že nemáte dostatok informácií, a preto ani mojim argumentom pre vytváranie UMR-ov zrejmé nedostatočne rozumiete. Nedostatočná a nekvalifikovaná (ne)komunikácia MIRRI SR zapríčinila doteraz v území situáciu, v ktorej dodnes nemáme odpovede na klúčové otázky. Tie by mohli viest' k objektívному vyhodnoteniu pozitívnych i negatívnych okolností, a ku správnemu rozhodnutiu mesta. Doposiaľ neprebehla ani tak

JÁN NOSKO
PRIMÁTOR MESTA BANSKÁ BYSTRICA

potrebná odborná diskusia, ktorú sme očakávali. S týmto tvrdením sa stotožňuje aj Únia miest Slovenska, ktorá taktiež deklaruje, že stav, do akého sa riešenie územnej podpory dostalo, je len odrazom nepochopenia tejto problematiky a odborného zlyhania na strane príslušného rezortu.

Pripomínam Vám, že obe mestá, Banská Bystrica aj Zvolen, spĺňajú všetky stanovené požiadavky a kritériá MIRRI SR pre samostatné IÚS UMR, t. j. min. 40 tisíc obyvateľov s trvalým bydliskom na území UMR a územie tvorené min. územím jadrového mesta a priamo susediacich obcí. Aj preto od začiatku deklarujeme, že máme záujem vytvoriť svoj samostatný UMR. Žiaľ, MIRRI má opačný názor a trvá na svojom odporúčaní vytvoriť spoločný UMR Banská Bystrica – Zvolen. Je znepokojujúce, že toto odporúčanie už prešlo do ultimativnej požiadavky, čo nerešpektuje autonómiu miestnej samosprávy, princípy subsidiarity a partnerstva. Opäťovne pripomínam, že v prípade schválenia takéhoto modelu by sme boli jediné krajské mesto, ktoré nebude mať k dispozícii UMR a rovnako Zvolen by bol tiež mesto, ktoré má viac ako 40 000 obyvateľov a ministerstvo mu neumožní vytvoriť svoj vlastný UMR potrebný pre čerpanie eurofondov. Takýto postup bez predchádzajúcej odbornej diskusie, na ktorú sme doteraz čakali, sa zatial' javí ako idúci proti záujmom a možnosti autonómneho rozhodovania o svojich prioritách u oboch miest.

Mojou odpoveďou na Vašu otvorenú výzvu Vám chcem preto opäťovne zdôrazniť, že som pripravený objasniť Vám na spoločnom stretnutí celý postup a kroky mesta Banská Bystrica v procese príprav nového programovacieho obdobia na roky 2021 až 2027, jeho odborných útvarov, a zároveň Vám aj deklarovať stanoviská odborníkov, ktorí sa tejto problematike venujú v rámci celého Slovenska.

Vážené poslankyne, vážení poslanci,

- vo svojom liste argumentujete, že mesto Banská Bystrica by malo v oblasti udržateľného rozvoja postupovať spolu s mestom Zvolen, pretože súmestie Banská Bystrica a Zvolen je historicky prirodzeným regiónom. Dovoľte mi upriamiť Vašu pozornosť na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici konané dňa 18. decembra 2020, počas ktorého v rámci diskusie na tému súmestia Banská Bystrica – Zvolen poslanec Vladimír Pirošík, jeden z členov Vášho poslaneckého klubu Banskobystrická alternatíva, vyjadril svoj názor k súmestiu oboch miest nasledovne: „*Ked' sa povie súmestie Banská Bystrica – Zvolen, tak ma strasie a spomeniem si na tento plán prvorepublikových urbanistov živený falošne 40 rokov komunistami a vyšperkovaný Mečiarom a bluf, ktorý si tu klameme do kešení niekol'ko desiatok rokov. Nikto to nechce, lebo okrem toho, že tieto dve mestá k sebe*

JÁN NOSKO
PRIMÁTOR MESTA BANSKÁ BYSTRICA

prirodzene netendujú, tak si myslím, že prirodzené centrum má mať v strede historické centrum a niečo, kde chcete chodiť, a nie letisko s americkými lietadielkami a polia..."

- Vo svojej otvorenej výzve opakovane tvrdíte, že UMR BB – ZV má byť spoločný, čo potvrdzujú aj viaceré národné strategické dokumenty, ktoré banskobystricko-zvolenskej aglomerácií prisudzujú medzinárodný význam a odporúčajú strategickú spoluprácu. Dovoľte mi pripomenúť fakt, že tak, ako sa v dokumentoch píše o banskobystricko-zvolenskej aglomerácii, rovnako tak sa spomína aj bratislavsko-trnavsko-nitrianska aglomerácia, košicko-prešovská a žilinsko-martinská aglomerácia. Zároveň Vám pripomínam, že všetkým týmto mestám príslušný rezort vytvorenie samostatného UMR priznal. Žiaľ, jedine v prípade Banskej Bystrice a Zvolena sú naše mestá tlačené do vytvorenia spoločného UMR. Som presvedčený, že riešenie banskobystricko-zvolenskej aglomerácie by malo byť úlohou Regionálnej Integrovanej územnej stratégie BBSK (IÚS BBSK), to znamená, v koordinácii zámerov štátu a Banskobystrického samosprávneho kraja. Zdôrazňujem, že regionálna spolupráca a hľadanie spoločných projektov pri samostatnom UMR sa nevylučuje, ale je predovšetkým úlohou regionálnej a národnej stratégie, a takto by mala byť aj financovaná.
- Vo svojej otvorenej výzve ďalej tvrdíte, že „spolupráca v rámci spoločného územia UMR nezasahuje do rozhodovacích právomocí zúčastnených strán. Špecifika spolupráce a koordinácie je možné slobodne definovať a dohodnúť... Nerozhoduje sa o koncepciách zhora, ale sami si môžeme viac určiť vlastné potreby a stratégii.“ Aj tento výrok dokazuje, že o vytváraní politík udržateľného mestského rozvoja u Vás absentuje širšie poznanie. Stojíme si za svojím presvedčením, že spájanie by zasiahlo do právomocí našich samospráv a skomplikovalo by schvaľovacie procesy, či už v prípade kofinancovania projektov, vlastníckych vzťahov a pod. Pri vytvorení samostatného UMR pre každé mesto zvlášť nič také nehrozí. Dovoľte mi ešte raz pripomenúť, že v našom prípade, keď je nám bezprecedentne vnucovaný model spoločného UMR Banská Bystrica – Zvolen sa rozhoduje zhora, a teda, naše potreby a stratégia sú zo strany MIRRI SR ignorované. Je nepredstaviteľné, aby Kooperačná rada rozhodovala o projekte UMR vo Zvolene, keď si o tom môže Zvolen rozhodnúť sám. A v konečnom dôsledku, žiadateľom môže byť len jeden...
- „Spoločným postupom získame viac financií pre náš rozvoj,“ píšete vo Vašej otvorenej výzve. Neviem, o aké sume polemizujete. Fakt, že spoločným UMR získame viac finančných zdrojov, nie je ničím podložený a prvýkrát nám bola takáto informácia deklarovaná zo strany MIRRI SR dňa 20. januára 2021 počas online stretnutia s ministerkou Veronikou

JÁN NOSKO
PRIMÁTOR MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Remišovou, keď zástupcovia jej rezortu nevedeli vyargumentovať svoj postoj k spájaniu mesta Banská Bystrica a Zvolen.

- Zároveň mi vo svojej otvorenej výzve vyčítate nedostatočnú komunikáciu a absentujúcu odbornú a politickú diskusiu organizovanú v dostatočnom predstihu. Áno, sám som presvedčený o tom, že šesť mesiacov bez komunikácie s ministerkou Veronikou Remišovou je premrhaný čas, no nie z našej viny. Viackrát sme žiadali o stretnutie s ňou, či už na úrovni nášho mesta, Únie miest Slovenska a Združenia K8. Časová tieseň bola zrejme účelová a vznikla práve z neochoty spoločne rokovávať na strane Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.
- Vytvorenie spoločného UMR BB – ZV vidíme len ako jednu z alternatív z viacerých foriem možnej spolupráce aktérov v území pri čerpaní EŠIF, prostredníctvom ktorých sa dajú dosahovať riešenia tém, ktoré sú pre obidve mestá a ich spádové územia spoločné. Ak sa neuskutoční odborná diskusia medzi mestami a MIRRI SR, tak nie je správne čiernobielo akceptovať názor zhora, a potlačiť tým potrebnú diskusiu v našom území.

Vážené poslankyne, vážení poslanci,

pri riešení problematiky vytvárania politík udržateľného mestského rozvoja a jadrových sídel pre nové eurofondové obdobie 2021 až 2027 nepožadujeme nič iné, len spravodlivý a rovnaký prístup pre všetky mestá na Slovensku. V konečnom dôsledku je náš postoj nielen v prospech mesta Banská Bystrica, ale aj mesta Zvolen, ktorému, pre nás z nepochopiteľných dôvodov, MIRRI SR odmieta schváliť samostatný UMR ako mestu spĺňajúcemu všetky kritériá. Rád by som Vám zdôraznil a pripomienul aj fakt, že naše názory nie sú ojedinelé, ale majú podporu Únie miest Slovenska, ktorá združuje vyše 50 najväčších slovenských miest. Spoločným rozhodnutím členských miest ÚMS bolo vypovedané „Memorandum o spolupráci“ s MIRRI ako výsledok zrelej úvahy, a ako posledný krok, ktorým sme všetci členovia chceli spoločne upozorniť na chaotickú situáciu a na potrebu efektívneho riešenia. List Únie miest Slovenska adresovaný ministerke Veronike Remišovej dňa 21. januára 2021 tvorí prílohu tohto listu.

Súhlasím s Vami, že ide o mimoriadne náročnú problematiku. Preto je mimoriadne nebezpečné formulovať otvorené výzvy tohto typu, hoci hlbšia neznalosť problematiky je na Vašej strane očividná, rovnako ako je zrejmá aj absencia komplexných informácií. Som presvedčený, že v tomto prípade je obeťou mesto Zvolen, ktoré ako dvanásť najväčšie mesto na Slovensku má v zmysle metodiky MIRRI SR tiež všetky predpoklady na to, aby

JÁN NOSKO
PRIMÁTOR MESTA BANSKÁ BYSTRICA

vytvorilo svoj samostatný UMR, keďže ten bol ministerstvom priznaný aj oveľa menším mestám, akými sú napr. Lučenec či Rimavská Sobota. Nárok mesta Zvolen na samostatný UMR a mesta Banská Bystrica z pohľadu metodiky MIRRI je teda legitímný.

Bol by som rád, keby ste „bojovali“ za záujmy mesta Banská Bystrica, ktorého obyvatelia Vám dali mandát a nespochybňovali by ste náš legitimný nárok na samostatný UMR. Toto by malo byť aj cieľom poslancov zvolenského mestského zastupiteľstva, ktorí na decembrovom zasadnutí MsZ koncom minulého roka súhlasili s vytvorením samostatného územia udržateľného mestského rozvoja Zvolen. Som presvedčený, že v tejto chvíli by sme mali všetci ľahat' za jeden povraz v prospech zvýšenia kvality života obyvateľov nášho mesta. Naším cieľom je získať pre mesto Banská Bystrica z európskych zdrojov čo najviac, a rovnako tak dať takú možnosť aj Zvolenu. Ak to bude nevyhnutné, som pripravený požiadať o pomoc aj Zastúpenie Európskej komisie na Slovensku.

S úctou

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Ján Nosko".

Príloha:

List ÚMS adresovaný MIRRI

Vážení členovia poslaneckého klubu Banskobystrická alternatíva

Na vedomie:

Ján Lunter, predseda Banskobystrického samosprávneho kraja
Lenka Balkovičová, primátorka mesta Zvolen
Poslanci mestských zastupiteľstiev Banskej Bystrice a Zvolena